

355(062)

Խ-11

ՀԱՅԱՎԵԼԻԱԲԻՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԵՐ ԲՈԼՈՐ ՑԵՐԿՎՆԵՐԻ, ՄԻԱՑԵՔ.

ԽՍՀՄ ՊԱՇՏՈԱՆՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ԱՎԻԱՔԻՄ
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ

**ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԶԻՋ**

(Կանոնադրություն բջիջի և բջիջային վերաստովիչ
համձնաժողովի)

ՀԱՅ · ՊԱԶԱՎԵԼԻԱԲԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՐԵՎԱՆ

1929 Թ.

355(062)

Պաշտպանքի ԽՍՀՄ խաղաղ աշխարհ
ու պաշտպանության հենաբանն և

1 MAR 2010

Խ-11
ար

ԽՍՀՄ ՊԱՇԱՎԻԱՔԻՄԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՍՀՄ ՊԱՇՏՈԱՆՈՒԹՅԱՆ ՅԵԿ ԱՎԻԱՔԻՄ
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ

ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԶԵԴ

(Պանոնադրություն քչիջի և քչիջային վերստագիչ
հանձնաժողովի)

ՀԱՍՏԱՎԱԾ Ե ԽՍՀՄ ՊԱՇԱՎԻԱՔԻՄԻ ՅԵԿ ՌԱՖԻՆ
ՊԱՇԱՎԻԱՔԻՄ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԽՈՐ-
ՀՈՒՐԴՆԵՐԻ 2-րդ ՊԼԵՆՈՒՄԻ ԿՈՂՄԻՑ

12410-57

Հ.Օ. ՊԱՇԱՎԻԱՔԻՄԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ
ՊՈBLICHAЯ БИБЛIOTCHKA

ՏԵՐԵՊ. Ա.

1929 թ.

Ն Ա Խ Ա Բ Ո Ն

Սույն կանոնադրությունը գգալիորեն տարբերվում է սրանից առաջ կիրառվող կանոնադրությունից :

Հիմնական տարբերությունները մի կողմից՝ այն են, վոր ճշտված են բջիջների աշխատանքի խնդիրները, ձևերն ու մեթոդները և մյուս կողմից՝ լրացված են նոր մոմենտներով, վոր առաջ և քաշելինքը կյանքը ընկերության վերջին տարվա աշխատանքի ընթացքում :

Նոր կանոնադրության մեջ մտցրված են ցուցումներ վոչ միայն քաղաքային, այլ և գյուղական բջիջի համար :

Ընդգծված է հասարակական ու ֆինանսական դիսցիպլինայի առավելագույն ամրացման խնդիրը, մանավանդ, վոր ուժեղացված է բջիջների նյութական բազան

ՀԱՅՊՈԼԻԿՐԱՖԻ Դ ՏՊԱՐԱՆ
ՊԱՏՎԵՐ № 800
ԳՐԱՌԵՊԱԼԻԿՎԱՐ 1479 Բ.
ՏԵՐԱԺ 3000

իրենց գործնական աշխատանքի համար։
Համաձայն Կենտրոնական Խորհրդի Ա
պլենումի վորոշման, անդամավճարների՝
բջիջներում մնացող տոկոսը հոկտեմբերի
1-ից ավելանալու յի մինչև 50 տոկոս։

Սույն կանոնագրում մտել են ցու-
ցումներ ընկերության այնպիսի կարեորա-
գույն խնդիրների մասին, ինչպիսին են՝
աջակցությունը սոցիալիստական շինա-
րարությունը, կոխվը կուլտուրական հե-
տափոխության համար, հոգովագործ-
ման կոլեկտիվ ձեերի զարգացման համար
և այլն։

Բջիջի կանոնագրության հետ միտ-
ժամանակ հրատարակվում ե ստորին բր-
դիջային վերսառուգիչ հանձնաժողովի կա-
նոնագրությունը, վոր մշակված և ու
հաստատված կենտր. վերստ. Հանձնա-
ժողովի կողմից (Արձանագրություն №
29.28 փետրվարի--28թ.)։ Այդ կանոնա-
գրությունը կհեշտացնի վերսառուգիչ հան-
ձնաժողովի աշխատանքը և, անկասկած,
կնպաստի ստորին Պաջավիաքիմիական
կազմակերպությունների ամբողջ գոր-
ծունեյության ստուգման ու վերահսկողո-
ւան վորակի բարելավմանը։

Սույն կանոնագրի լույս տեսնելով,
կերպացվում ե սրանից տուած գործող կանո-
նադրությունը, վոր հրատարակված եր
1927թին։

ԽՍՀՄ Պաջավիաքիմի Միու-
թյան Կենտրոնական Խորհուրդ

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՈՀՄ ՊԱՇՏՎԱՆՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ
ԱՎՐՈՒՔԻ ՄԻԱԿԱՆ ՇՐՆԱՐ-
ԲԻԹՅ Ն ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԸՆ-
ԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԲՁԻՉԻ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համաձայն կանոնադրքի՝ Պաշտվաս-
քիմի Ընկերությունն իրեն խնդիր և առա-
ջազբում՝ կազմակերպել ԽՍՀՄ պաշտպա-
նության ամրացման և ավիացիոն ու քի-
միական արդյունաբերության հասարա-
կական կամավոր աջակցությունը։

1. Ընկերության հիմնական նախնական
կազմակերպությունը՝ հանդիսանում է
Պաշտվաքիմի բջիջը, վոր կազմակերպ-
ում և ձեռնարկություններում, հիմնար-
կություններում, բնակարանային ընկե-
րություններում, գյուղում, գորամասե-
րում և կրթական հիմնարկներում։

2. Բջիջի հիմնական խնդիրներն են
հանդիսանում։

ա) աշխատավորների կամավոր (ան-
հատական) ներդրավումն Ընկերության
շարքերի մեջ։

բ) նրանց՝ Ընկերության խնդիրների
իրազորման վերաբերյալ ակտիվ աշխա-
տանքի մեջ քաշելը Պաշտվաքիմի ան-
կյունների, գիտական-հետազոտական,
ռազմական գիտելիքների, հրածդային,
ավիաքիմիական խմբակների, ավիաքիմ
ջոկատների, ողային սպորտի խմբակնե-
րի, փորձնական-ցուցադրական տեղամա-
սերի և այլի միջոցով։

գ) ռազմական, ավիացիոն և քիմիա-
կան գիտելիքների տարածումն ու պաշտ-
պանության, ավիացիայի, ողագնացու-
թյան և քիմիայի խնդիրների՝ մասսայա-
կանացումն աշխատավորների միջև։

դ) միջոցներ համաքելը՝ բջիջի ան-
դամների և աշխատավորների մասսաների
մեջ ուժեղացնելու և զարդացնելու համար
Ընկերության աշխատանքը և ամրացնե-
լու համար ԽՍՀՄ պաշտպանությունը,
համաձայն Ընկերության խնդիրների։

II. ԲՁԻՉԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՈՒԹՅԸ

3. Ընկերության բջիջները կազմա-

կերպվում են համաձայն § 1-ի, յերբ
կա Ընկերության առնվազն յերեք տնդամ:

4. Բջիջը կարող է կազմակերպվել
յուրաքանչյուր աշխատավորի նախաձեռնությամբ, համաձայնեցնելով այդ կուսակցական-կոմյերիտական կազմակերպությունների, գործարանային տեղիուժների, գորամասի հրամանատարության,
գյուղխորհրդի և այլի հետ, Ընկերության համապատասխան գավառամասային, ըր-
շանային, գավառական և այլ բաժանմունքի հաստատությամբ:

Դրա համար անհրաժեշտ է.

ա) հարցաքննության միջոցով պար-
զել Պաջավիաքիմի անդամների և Պաջ-
ավիաքիմի շարքերը մտնել ցանկացողների
քանակը բանվորների, գյուղացիների, ծա-
ռայողների, կարմիր բանակայինների մեջ՝
ձեռնարկություններում, գյուղում, հիմ-
նարկում, գորամասում և այլն.

բ) կազմակերպչական ժողով գու-
մարել, վորտեղ պարզել Պաջավիաքիմի
անդամների անդամատոմսեր ունենալը,
վորոնց միջոցով հաստատի, թե անդամ-
ները յեղել են Ընկերության շարքերում
կամ դրանից առաջ Ավիաքիմի կամ

Պաջը-ի շարքերում, թե ինչ ժամանակ ե-
վարտել են վճարված անդամավճարները,
և ապա ընտրել ժամանակավոր կազմո-
կերպչական բյուրո, վորն անձիջորեն ղե-
կավարում է նախադատչը: Յեթե անդամ-
ների քանակը 10 հոգուց ավելի չե, այն
ժամանակ բյուրոյի փոխարքեն ընտրվում է
միայն բջիջի քարտուղար և գանձապահ:

գ) Կողմէն Պաջավիաքիմի անդամների
ցուցակը, նշելով անդամատոմսերի հա-
մարները, անդամավճարների մուծման
ժամանակը, ինչպես նաև յուրաքանչյուր
անդամի սոցիալական գրությունը, կու-
սակցական պատկանելիությունը և ոչ-
իստանքի վայրը:

դ) Անդամների ցուցակագրության և
բջիջը հաստատելու համար բջիջի կազմի
մասին թվական տեղեկություններ ներկա-
յացնել Ընկերության տեղական ղեկավար
մարմնին (Պաջավիաքիմի գավառակա-
յին, քաղաքային և այլ խորհուրդներ):

Ծանոթություն 1. Յերբ ձեռնարկությու-
նում, հիմնարկում կամ դյուզում և այլն չկա
Պաջավիաքիմի յերեք անդամ, այնտեղ յեղած
մեկ կամ յերկու անդամներն անհատապես նոր

անդամներ են ներգրավում և ապա արդեն չըառ
վիրում կազմակերպչական ժողով։

Ծանոթություն 2. Յերբ ձեռնարկությունում, հիմնարկում կամ դյուլում և այլն Պաշտպանքիմի անդամներ չկան, բջիջը կարող է կազմակերպել մեկ-յերկու բանվորի, ծառացողի, կարմիր բանակայինի, աշխատավոր դյուլացու և ալլոց նախաձեռնությամբ, վորոնք միաժամանակ ձեակերպելով ընկերության մեջ իրենց անդամագրվելը (հա, ան բջիջներում կամ գալառակային, քաղաքային ընկերությունում) աշխատանք են կատարում № 1 ծանոթության համեմատ։

Ծանոթություն 3. Նոր կազմակերպված ըջիջը վերադաս ընկերության կողմից հաստատվելու հետ միաժամանակ հաստատվում է նաև 6 ամիս ժամկետով ժամանակավոր բյուրոն կամ բջիջի քարտուղարը։

III. ԲՋԻՋԸ ՂԵԿԱՎԱՐՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

5. Բջիջի վերադաս զեկավարող մարմինը հանդիսանում է նրա անդամների ընդհանուր ժողովը։

6. Բջիջի ընդհանուր ժողովի իրավասությանը յենթակա յեն։—

ա) Բջիջի բյուրոյի ու վերատուգիչ հանձնաժողովի ընտրությունը։

բ) բյուրոյի և վերատուգիչ հանձնաժողովի՝ իրենց կատարած աշխատանքի մասին տված հաշվետվությունների քրնարկումն ու հաստատումը։

գ) բջիջի և նրա առանձին կազմակերպությունների (խմբակների, անկյունների և այլն) աշխատանքի ծրագրերի, ինչպես նաև Փինանսական մտադրությունների ու նախահաշվեմների քննարկումն ու հաստատումը։

դ) Լիազորների գեկուցում—հաշվետվությունների ունկնդրումն իրենց կատարած աշխատանքի և բջիջի աշխատանքային ծրագրի համապատասխան մասի կատարման վերաբերյալ։

ե) Բջիջի անդամների շարքի բում հասարակական կարգավահություն հաստատելու վերաբերյալ միջոցառումների մը շակումը։

զ) Անդամների ընդունելության և հեռացման հաստատումը։

է) Պաշտպանքիմի աշխատանքի ընդհանուր հարցերի, նրա վերադաս մարմինների զեկուցումների և ԽՍՀՄ պաշտպա-

նության ամբացման ու ավելաքիմիական շինարարության այն հարցերիունինդը-
րումն ու քննարկումը, վոր նպատակ ունեն
իրազեկ գարձնելու այդ աշխատանքներին
բջիջի բոլոր անդամներին:

7. Բջիջի ընդհանուր ժողովները
հրավիրում են վոչ պակաս, քան 3 ամիսը
մեկ անդամ:

Դանոթություն 1. Բջիջի անդամների ընդ-
հանուր ժողովն որինական և համարվում, ինը ը-
ներկա յի բջիջի բոլոր անդամների առնը-
փազն $\frac{1}{3}$ մասը:

Դանոթություն 2. Բացի ընդհանուր ժո-
ղովներից, բջիջը, նայած տեղական պայման-
ներին, հրավիրում ե պատգամավորական ժո-
ղովներ:

8. Բջիջի բյուրոն հանդիսանում է բր-
ջիջի ղեկավար մարմինը ընդհանուր ժո-
ղովների միջն յեղած ժամանակաշրջա-
նում: Բյուրոն ընտրվում է բջիջի ընդհա-
նուր ժողովի կողմից Յ հոգի բյուրոյի ան-
դամների կազմով, յերբ ըջիջում կա Բն-
կերության 10 անդամ, Յ հոգի բյուրոյի
անդամների կազմով, յերբ բջիջում կա Բն-
կերության 25 անդամ, Յ հոգի բյուրոյի
անդամների կազմով, յերբ բջիջում կա

25-ից մինչև 100 անդամ և ավելի մեծ կազ-
մով, հաշվի առնելով տեղական պայման-
ները, յերբ բջիջում կա Բնկերության 100
անդամից ավելի:

Բյուրոն ընտրվում է Յ ամիս ժաման-
ակով:

Ծանօթաթյուն. Բյուրոյի կազմի մեջ
(Յ-Շ և այլ հոգով) ընտրվում է նաև բջիջի
գանձապահը:

9. Բջիջի բյուրոյի իրավասություն
յենթակա յեն.

ա) Պայմանավիմի խմբակներ, ուսպ-
մական անկյուններ կազմակերպելը, զա-
նազան կամպանիաներ, ժամանական և
այլ աշխատանքներ կիրառելը:

բ) Բջիջի ու նրա գործնական կազմա-
կերպությունների (անկյուններ, խմբակ-
ներ) աշխատանքը ղեկավարելն ու համա-
խմբելը:

գ) Բջիջի ընդհանուր ժողովների վա-
րուչումները կիրառելը:

յե) Այդ հրահանգների և բջիջի ընդհա-
նուր ժողովների վրոշումների հիման
վրա՝ մինչև յերեք ամիս ժամանակով աշ-
խատանքների ծրագիր մշակելը:

Դանոթություն. Առանձնապես խոչոր, ինչ-

սպաս նաև գյուղական բջիջների համար (նա-
յած տեղական պարմաններին—դաշտավին աշ-
խատանքներ և այլն)՝ թույլատրվում և ծրա-
գիրը մշակել ավելի կամ պակաս ժամանակով,
համաձայնեցնելով այդ Ընկերության վերա-
րադաս խորհրդի հետ:

զ) Բջիջի մեջ նոր անդամներ գրավելը:
ե) Ընկերության անդամների ընդու-
նելությունը՝ բջիջի ընդհանուր ժողովի
հետագա հաստատումով:

ը) Բջիջների անդամների հաշվառու-
մը, աշխատանքի բաշխումը նրանց մեջ և
նրանց աշխատանքի ղեկավարությունը:

թ) Լիազոր ջոկելը բջիջի գործնական
աշխատանքը տանելու համար (համաձայ-
նեցնելով այդ Ընկերության վերադաս
խորհրդի հետ):

ժ) Պաշավիաքիմի բջիջի աշխատան-
քի համաձայնեցումը՝ ձեռնարկության,
հիմնարկի, գյուղի և այլ կուսակցական-
կոմիտատական խորհրդային և այլ հաստ-
րակական կազմակերպությունների աշխա-
տանքի հետ:

Ժա) Բջիջի անդամներին «ակտիվ ան-
դամ»-ի կոչման պարզեատրման ներկա-
յացնելը՝ նրանց ակտիվ աշխատանքի հա-

մար (համաձայն «Ընկերության ակտիվ
անդամների վերաբերյալ կանոնադրու-
թյան»):

Ժբ) Անդամասոմսեր տալի և մուտքի,
անդամավճարների, նվիրատվություննե-
րի և այլ գրամտական ու նյութական յե-
կամուռների գանձումը:

Ժդ) Համապատասխան գրականու-
թյան, վիճակախաղերի տոմսերի, Պաջա-
վիաքիմի պատրաստած նյութերի և իրերի
տարածումն աշխատավոր ընակչության
մեջ:

Ժդ) Բջիջի միջոցների ծախսելն ու ֆի-
նանսական մտադրությունների ու նախո-
հաշիվների կազմելը:

Ժե) Բջիջի գանձարկղի ու գույքի կա-
ռավարելը:

Ժզ) Այն բոլոր հարցերի մշակելը,
վոր յենթակա յեն բջիջի ընդհանուր ժողո-
վի քննարկման:

10. Բջիջի բյուրոյի նիստը տեղի յե-
ւնենում առնվազն ամիսը յերկու անդամ:

11. Բյուրոյի նիստը կայացած և հա-
մարվում, յերբ ներկա յե անդամների ու
թեկնածուների ամբողջ կազմի առնվազն
կեսը:

12. Բյուրոն իր աշխատանքում դեկտիվարվում ե Պաջավիաքիմի կանոնագրքով, բջիջի ընդհանուր ժողովների համապատասխան վորոշումներով և Ընկերության զեկավարություններով:

13. Բջիջի բյուրոն հաշիվ և տալիս ընդհանուր ժողովին առնվազն վեց ամիսը մեկ անգամ. իր հաշվետվությունների պատճենները նա ներկայացնում ե վերադաս կազմակերպություններին, —գավառակային, չըջանային և այլ բաժանմունքների նախադաշտություններին:

14. Խոշոր, ինչպես նաև գյուղական բջիջներում, բյուրոյին ողնելու համար՝ վերջինիս հայեցողությամբ մացնվում և լիազորների ինստիտուտ՝ ըստ բջիջի սունձին մասերի համաձայն յերկրային, արտադրական կամ վարչական նշանների՝ այն և՝ գործարաններում՝ ըստ համքյարների, բարձրագույն կրթական հիմնարկներում՝ ըստ կուրսերի (դասընթացների), Փակուլտետների, բաժանմունքների, դըմքոցներում՝ ըստ դասարանների, հիմնարկներում՝ ըստ վարչությունների, դումարտակների,

գյուղերում, կոլտնտեսություններում, ագարակներում, թույլ բջիջներում և այլն: Լիազորներին ջոկում ե բյուրոն բրդիջի ակտիվ անդամներից, հաստատում ե բջիջի անդամների ընդհանուր ժողովը:

15. Լիազորները կատարում են հետեւյալ աշխատանքը.

ա) Պաջավիաքիմի անդամների հաշվառումը:

բ) Անդամավճարների գանձումն ու նրանց բջիջի գանձարկղին հանձնելը:

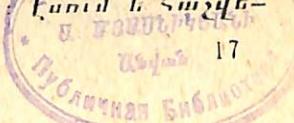
գ) Նոր անդամների ներգրավումը:

դ) Ընկերության անդամներին ակտիվ, գործնական աշխատանքի մեջ քաշելը (խմբակներ և այլն):

յ) Բջիջի աշխատանքի ծրագրի կիրառումը:

զ) Բջիջի բյուրոյի սունձին պատվերների կատարումը և այլն:

16. Բյուրոն, հարկ յեղած գեղքերում, հրավիրում ե լիազորների խորհրդակցություններ, քննարկելով այդ խորհրդակցությունները, պատվիրակություններում աշխատանքի հերթական հարցերը, բջիջի գրությունը և թական հարցերը, բջիջի գրությունը և նշանակած միջոցառումները: Խորհ և հաշվենշանակած միջոցառումները:

մոռ զեկուցում լիակորի կատարած աշխատանքի մասին և այլն:

IV. ԲԶԻՉԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

17. Բնկերության ըջիչի խոկական անդամ կարող են լինել ԽՍՀՄ այն բոլոր քաղաքացիները, վորոնք հասել են 14 տարեկան հասակին, վայելում են իրավունքներ համաձայն Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության սուհմանադրության:

18. Մուտքի վճար բոլոր քաղաքացիների, բացի բատրակներից, չքավոր գյուղացիներից, կարմիր բանակայիններից, արհեստակացիներից, բոցների ուսանողներից, հաշմանդամներից և տան անտեսուհիներից, սոհմանգում ե 20 կոպեկ:

Բատրակների, չքավոր գյուղացիների, կարմիր բանակայինների, աշխատանքային ու արհեստակացական դպրոցների ուսանողների, հաշմանդամների ու տան անտեսուհիների համար մուտքի վճարը սոհմանգում ե 10 կոպեկ:

19. Անդամավճարները սահմանվում են. ա) կարմիր բանակայինների, աշխատանքային ու արհեստակացական դպրոցների, գործարանային դպրոցների (Փարզավուչի) ուսանողների, գործադուրկների, բատրակների և հաշմանդամների համար տարին 10 կոպեկ, բ) գյուղացիների և բարձրակույն կրթական հիմնարկների ուսանողների համար՝ տարին 30 կոպեկ:

գ) Ամսական մինչև 75 սուբլի սոճիկ ստացող բանվորների, ծառայողների և բժիշկ պետկազմի համար՝ տարին 60 կոպեկ, դ) ամսական 75 սուբլուց ավելի սոճիկ ստացող բանվորների, ծառայողների և բժիշկ պետկազմի և այն անձանց համար, վորոնք չեն մտնում «ա», «բ» և «գ» խմբակների մեջ՝ տարին 1 սուբլի 20 կոպեկ:

Տան անտեսուհիներն անդամավճարը վճարում են հետեւյալ կարգով. — քաղաքում ապրողները՝ 30 կոպեկ, բացառությամբ նրանց, վորոնք դանվում են 30 կոպեկից պակաս անդամավճար տվողների խնամքի տակ, այդպիսիները վճարում են 10 կոպեկ անդամավճար. գյուղերում ապրող տան-տնտեսուհիները վճարում են 10 կոպեկ անդամավճար։

Ծանոթություն 1. Անդամավճարների գանձանքամկեռը, վորպես կանոն, սահմանվում է կիսամյակային:

Ծանոթություն 2. Անդամավճարների ստացման համար անդամատոմսերում անդամանի փակցվում են համապատասխան դրոշմանիշեր (մարկաներ), վոր ստացվում են վերադաս կազմակերպություններից:

Ծանոթություն 3. «Պատանի բարեկամները», վորպես Պաջալիսաքիմի անդամների կատեգորիա, յենթակա յեն հեռացման, վորովհետեւ Ընկերության իսկական անդամներ ընդունվում են 14 տարեկան հասակից, իսկ այդ հասակից ավելի յերիտասարդ անձինք ակտիվ անդամ լինել չեն կարող:

20. Բջիջի յուրաքանչյուր անդամ, ստանձնելով մի կազմակերպության անդամի պատվավոր ու պատասխանատու կոչումը, վորն աջակցում է ԽՍՀՄ պաշտպանությանն ու ավիաքիմական շինարարությանը, պահպանելով համարակական խիստ կարգապահություն բացի անդամավճարների կանոնավոր գնարուժներից, պարտավոր ե.

ա) ակտիվ աշխատել բջիջում, անմիջական մասնակցություն ցույց տալով բր-

յիջի ընդհանուր ժողովի, խմբակների և այլ գործնական կազմակերպությունների աշխատանքներին և որինակ լինել Ընկերությունից դուրս գտնվող մասսաների համար՝ այդ գործնական աշխատանքի կիրառման մեջ:

բ) Բարձրացնել իր սազմական և ավելի բարեկան գիտելիքները:

գ) Ազիտացիա մղել, վոր աշխատավորները մտնեն Ընկերության չարքերը և ներկրավել նրանց գործնական աշխատանքի:

դ) Աջակցել Ընկերությանն ու բջիջին միջոցներ գտնելու մեջ նվիրատվություններ հավաքելու և այլ միջոցառումների սպառությամբ:

Ծանոթություն. Նվիրատվություններ հավաքելը և այլ գրամական ոպերացիաները կարող են կատարվել Պաջալիսաքիմի անդամների բոլորից միայն յուրաքանչյուր անդամ Ընկերության ու նրա մարմինների հատուկ հանձնարարությամբ:

21. Բջիջի յուրաքանչյուր անդամ վայելում է հետևյալ իրավունքները.

ա) Վճռական ձայնի իրավունք ժողովությունում և բջիջի կամ Ընկերության ղեկա-

վար բոլոր պաշտոնների համար ընտրելու
և ընտրվելու իրավունք, ինչպես նաև
պատվիրակվելու համար Ընկերության
բոլոր համագումարներին, ներառյալ Պա-
ջավիաքիմի Համամիութենական համա-
դումարը:

բ) Հրապարակորեն գուրս գալու Ըն-
կերության անունից, յուրաքանչյուր ան-
դամ համապատասխան Ընկերության ու
բջիջի նախագահության հատուկ թույլ-
տվությամբ:

գ) Մասնակցելու համապատասխան
կոնկուրսներին և այլ հանրապետական ու
համամիութենական մրցակցություննե-
րին, վոր կազմակերպում և Ընկերու-
թյունը:

դ) Ընկերության աջակցության իրա-
վունք, յերբ ընդունվում են ուղղմական ու
քիմիական ավելացիոն, ողագնացային և
կայն նրանք պետք են բավարարեն այդ
մասներին ընդունվելու ընդհանուր պայ-

տե) Արտոնյալ պայմաններով այցելե-
լու իրավունք Ընկերության կազմակեր-
պած գրադարանները, թանգարանները,

ցուցահանդեսները, դասախոսություննե-
րը և այլն:

զ) Դիտելու իրավունք քաղաքացիա-
կան ողանավակայանները, քիմիական լա-
բորատորիանները և փորձնական դաշտե-
րը, արհեստանոցները, գործարանները և
Ընկերության այլ հիմնարկները թե՛ կազ-
մակերպված եքսկուրսիաների և թե՛ ան-
հատական կարգով:

ե) Ընկերության մեջ սահմանված հա-
մազգեստ կրելու իրավունք:

ը) Ընկերության անդամներին հատ-
կացրած կրծքանշան կրելու իրավունք:

թ) Թևնոցի նշան կրելու իրավունք
Ընկերության նահանգական ու մարզական
Խորհրդի թույլտվությամբ:

ժ) Զեղչի իրավունք Ընկերության բո-
լոր ապագիր հրատարակությունները ձեռք
բերելիս:

ժա) Ընկերության աջակցության ի-
րավունք հետազոտական ու գյուտարարա-
կան աշխատանքներում:

բացի գրանից, յերբ ընկերության ան-
դամներն անցնում են պարտադիր զինվո-
րական ծառայությունը, հաշվի յե առնը-
վում՝ Ընկերության կազմակերպություն-

ներսւմ նրանց կազմից դասընթացներ ու
սեմինարներ անցնելը, նրանց մասնակցու-
թյունը ռազմական գիտելիքների ու հրա-
ծագային խմբակներում և ավիաքիմիություն
ջոկատներում և այլն:

22. Պաշտպանական գործություններն ընկե-
րության կազմից հեռացված են համար-
վում.

ա) Յերբ դիմում են տալիս հետանալու
ժամկետին:

բ) Յերբ սիստեմատիկաբար առանց
հարգելի պատճառների չեն համախում բը-
ջիջի և նրա այլ գործնական կազմակեր-
պությունների ժողովները:

տ) Յերբ անդամավճար չեն վճարում
12 ամսվա ընթացքում:

գ) Յերբ կորցնում են Ընկերության
անդամ ընդունվելու համար պահանջվող
իրավունակությունը:

յե) Վորեկ հատուկ-արատափորող ա-
րարքներ կատարելու դեպքում:

Ծանոթաթյուն 1. Անդամների հեռացմանն
իրավասու յե Ընկերության բյուրոն և բջիջի
ընդհանուր ժողովը, ըստ վորում հեռացված
անդամներին իրավունք է վերապահվում բա-
րութակրելու Ընկերության համապատասխան

չընդանալին, նահանգական, հանրապետական
մարմիններին, գրավոր բողոք տալով այն բջիջի
բյուրոյին, վորը կայացրել է հեռացման վո-
րոշումը: Բջիջի բյուրոն անպայման բողոքն
իր պատճառաբանությամբ մի շարաթվա ըն-
թացքում իր գալառամպային, Մշանային,
գալառական կամ նրանց համապատասխան
բաժանմունքի միջոցով պետք է ուղղի Մշանա-
յին կամ նահանգական Ընկերությանը, վորն
իր վորոշման մասին հաղորդում և անմիջորեն
և հեռացման մասին վորոշում կայացրած
բջիջին, և գանգատավորին՝ իր բողոքում
մատնանշած հասցեյով:

Ծանոթաթյուն 2. 12 ամսվա ընթացքում
անդամավճար չմտցնողները կարող են իրենց
իրավունքները վերականցնել Ընկերության
բջիջի բյուրոյի կողմից, յեթե անցած ժամա-
նակվա համար լիովին վճարեն անդամավճարը:

23. Պաշտպանական գործությունները
վորոնք հեռացել են Ընկերության կազմից
կամ ավոր կերպով կամ հեռացված են, ի-
րավունք չունեն պահանջել յետ դարձնելու
Ընկերությանը վճարած իրենց մուծումնե-
րը, նրանք հավասարապես կորցնում են
նույն Ընկերության անդամների, համա-
պետու ու Ընկերության անդամակցա-
կան նշան կրելու իրավունքը:

V. ԲԺՇՋԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՅ
ՈՒ ԶԵՎԵՐԸ

24. Բջիջի ամբողջ աշխատանքն ունի
հետևյալ խնդիրները.

ա) Պաջավիաքիմի գաղափարների
պրոպագանդը աշխատավոր բնակչության
րայն խավերի մեջ:

բ) Նոր անդամների ներդրավումն ու
նրանց՝ Ընկերության գործնական աշխա-
տանքի մեջ քաշելը (զանազան խմբակներ
և այլն):

շ) Գաստիարակչական աշխատանքը
Ընկերության անդամների միջև:

տ) Աշխատավորների ռազմական
պատրաստությունն ու ռազմական գիտե-
լիքների լայն պրոպագանդը:

յե) ԲԳԿԲ տեխնիկական, մանավանդ
ավիացիոն ու քիմիական շինարարության
աջակցությունը:

զ) Աջակցությունը յերկրային շինա-
րարությանը:

ե) Միջազգային գրության և նոր պա-
տերազմի վտանգի հարցերի լուսաբա-
նումը:

ը) Գործնական կազմակերպություն-

ների աշխատանքի ծավալումը (խմբակնե-
րում, անկյուններում, փորձնական տեղա-
մասերում և այլն):

թ) Աջակցությունը գյուղի չքավոր ու
միջակ խավերի կուլտուր-քաղաքական
աճմանը:

ժ) Աջակցությունը ԽՍՀՄ սոցիալիս-
տական շինարարությանը:

ժա) Գյուղկում պրոպագանդը կուլեկ-
տիվ հողոգագործման և հանքային պա-
րարտացումների գործադրության գաղա-
փարների համար:

ժբ) Պաջավիաքիմի գաղափարների
արմատացումը կուլտուր-լուսավորական
աշխատանքի բոլոր տեսակի ու ձեռների մեջ
(կապն ակումբների, խրճիթ-բնիթերցա-
րանների հետ և այլն):

25. Բջիջի գործնական կազմակերպու-
թյունները հանդիսանում են.

ա) Նախնական և նորմալ (բարձրա-
ցրած տիպի) խմբակներ:

բ) Հրաձգային խմբակներ:

շ) Բազմական գիտելիքների համա-
պատասխան ճյուղերի, ավիացիայի, քի-
միայի ուսումնասիրության խմբակներ

(Հեծելազորային, տեղագրական, առիտա-
քիմ ջոկատներ և այլն) :

դ) Գիտական-հետազոտական բնույթի
խմբակներ :

յ) Ավելացիայի ու քիմիայի խմբակ-
ներ :

զ) Ազային սպորտի խմբակներ :

ե) Մթձիթ-ընթերցարաններին կից
սովորական անկյուններ :

ը) Փորձնական յարորատորիաներ-
արհեստանոցներ :

թ) Փորձնական-ցուցագրական տեղո-
մասեր գյուղում և այլն :

26. Բջիջի մասսայական աշխատանքի
ձեռքբ հանդիսանում են.

Զեկուցումներ ու դասախոսություն-
ներ ցուցադրական նյութի գործադրու-
թյամբ, դիապոզիտիվների ցուցադրու-
թյուն, բացարական աշխատանք սազմա-
կան անկյունների ու ագիտ սահմանների
նյութերի շուրջը, պատի լրագրերի սազ-
մական բաժինների աշխատանքին մաս-
նակցելը և այլն :

Եքսկուրսիաներ գեղի փորձնական-
ցուցագրական տեղամասերը, թանգարան-
ները և ԲԳԿԲ զորամասերը, ներկայացում-

ների բեմակրություններ, համելազներ,
կինոներ. բջիջի խմբակների ու գործնա-
կան կազմակերպությունների նվաճումնե-
րի յերեկոներ, մասսայական զբոսանքներ՝
մարտավարական խնդիրների լուծումով:
Հրաձգություններ, հրաձգարաններ, սազ-
մասպորտային յելույթներ: Կոփի այգինե-
րի, բանջարանոցների, դաշտերի, բնակա-
րանների վնասատուների գեմ: Հանքային
պարարտացման գործադրություն: Մազ-
մական, ավելացիոն, քիմիական և այլ
գրականության տարածում և այլն:

VI. Բջիջի Միջները

27. Բջիջի միջները կազմում են.

ա) Տարեկան անդամավճարները (բայց
վեշ մուտքի վճարները, վորն ամբողջովին
հանձնվում են շրջանային կամ գավառա-
կան բնկերությանը) :

բ) Բնդհանուր նվիրատվությունները,
հանդանակությունները, հատկացումները
և այլ գրամական հասույթները, բացի հա-
տուկ կոչման նվիրատվություններից (սա-
վառնակների համար և այլն) ու միջնե-
րից, վորն ամբողջովին մուծում են հան-
րապետական կամ Համամիութենական բն-

կերռւթյունները:

գ) Յեկամուտները ներկայացվումներից, դասախոսություններից և բջիջի այլ նախաձեռնած միջոցառումներից և բջիջի անդամների կամավոր ինքնաշարկումը:

դ) Այն գումարները, զոր ստացվում են հրատարակությունների (ամսագրեր, գրքեր) և պատրաստած իրերի (նշաններ) փաճառքից և

յե) Այլ հասույթներ:

28. Բոլոր հասույթների 50% համաձայն կանոնադրության § 27 «ա», «բ», «ե» կետերի բջիջը պարտավոր ե տեղական ընկերության հատուկ վորոշած ժամկետներին փոխադրել վերադաս կազմակերպության գանձարկղը, բացառությամբ հատուկ կոչման նվիրատվությունների, վորոնամբողջովին հանձնվում են վերադաս ընկերությանը, ըստ պատկանելիության գործադրելու համար: § 27 «գ» կետով, ինչպես նաև «դ» կետի համաձայն յեկամարտի սահմանված տոկոսով ստացվող միջոցներն ամբողջովին մնում են բջիջի տրամադրության տակ:

29. § 27 «ա», «բ» և «յե» կետերով մնացող 50%, ինչպես նաև «դ» կետով 100%-ի

ոգտագործվում են բջիջի բյուբոյի կողմից գուրս գրելով բջիջի համար համապատասխան ամսագրեր և դրականություն, բջիջի գործնական կազմակերպությունների աշխատանքի ու կազմակերպման նպատակով (ձեռնարկներ, գենք և այլն ձեռք բերելու համար):

30. Զհանգիսանալով իրավական անձ, բջիջը չունի իր կնիքը, դրամարկղը և ոգտավում ե տեղիումի, հիմնարկության կնիքով ու դրամարկղով, և իրավունք չունի դրամական պարտավորություններ տալու և պայմանագրեր կնիքելու:

Փյուղական բջիջներն ոգտվում են գյուղական կամ ըրջանային Բ. Գ. և Կ.Բ. Խորհրդի կնիքով:

VII. Բջիջի ԼՈՒԾԱՐՔԸ

31. Բջիջը լուծարքի յե յենթարկվում.

ա) Վերադաս ընկերության վորոշումով բջիջի լիակատար պասսիվության գեղքում. բ) աշխատանքի անբնդունակության կամ նրա աշխատանքի՝ ընկերության ընդհանուր գծի հետ անհամապատասխանության գեղքում:

32. Բոլոր մնացող գույքը, ինչպես

ՑՈՒՑԱԿ
ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

Հ. Տ.	Գրականության անունը	Արժեք
1	ԿՈՉԼՈՎՍԿԻ. — Քողարկում մաս I.	— 20
2	Մ. ԲԱՖԵՄ. — Կարմիր բանակ	— 16
3	Հուշատետր հրացանաձգի Յ ք. գծ. հրացանը խնամելու համար	— 20
4	Ա. ԴԵՅԲԵՆԵՐ. — Հրացանաձգի նաւապատճեառությունը	— 60
5	Ժամ. հրաձգ. կան. I մ.՝ մաքսիմի հաստոց. գնդացիրի նկարագրության	— 90
6	Ժամ. հրաձգ. կան. էուլսի ձեռքի գնդացիրի նկարագրության	— 50
7	Ժամ. հրաձգ. կանոն մ. I, Յ գծ. հրացանի նկարագրությունը	— 40
8	Հետևակի մարտական կանոնագիրք մ. II	— 2 .
9	Հրացանների խփելու ստուգման կանոնները	— 20
10	Ժամ. հրաձգ. կանոնագիրք III պրակ I . . . . . ՀՀ Ազգային գրադարան	
11	Ա. ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՎ. — նոնակը	

NL08206935

նաեւ դրամական միջոցները, արժեքները և
այլն բյուբոյի ու վերստուպիչ հանձնաժո-
ղովի կամ Ընկերության վերադաս մարմնի
նշանակած հատուկ լուծարքային հանձնու-
ժողովի կողմից ցուցակով հանձնվում է
Ընկերության տեղական բաժանմունքին:

33. Կազմալուծված բջիջի անդամնե-
րը՝ Ընկերության բաժանմունքի համա-
ձայնությամբ, ամրացվում են ուրիշ բջիջ-
ներին:

№ кн.	Գրականության անուշնր	Արժ.
12	Վ. Լեռնելիք. — Մարտիկի ան- հատեկան պատրաստություն	— 30
13	Կարմիր մարտիկի բնթերցումը	— 75
14	Հրաձգալին կանոնագիրք II մ.	1 —
15	Կարմիր բանակալինի քրիստոնա- տիկ մաս II	— 75
16	ՅԵԳՈՐԾԻՆ. Սանկտարական ինքա- ռու ու փոխուզ, պատերազմում	— 25
17	Բ. ԼԽՕՅ. — Պեհուա գլանական 94 ստ.	— 50
18	Ս. ԳԱԼԻՔԻ. — Հրաձգալին ջոկը մար- տում	— 35
19	ԿՈՒՇՆԵՎ. — Կարմիր զվարդիտ	— 30
20	Ն. ՍԱՂԱԺՆԻԿՈՎ. — Զորքերի հա- մազործակցություն	— 35
21	Պ. ՍՈԿՈԼՈՎ. - ՍՈԿՈԼՈՎԱԿԻ. Զոկը պաշտպանության մեջ	— 30